

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 48

A Tagliamento egész balpartját megszállottuk

Gemenát, Pinsanot és Latisanát elfoglaltuk — Ujabb 8000 olasz fogoly — A németek a Chemin des Dames-on visszavonták vonalukat — Zeppelinek újra bombázták Londont és a keleti partvidéket

Vezérkarunk jelentése

Budapest, november 2. Hivatalos jelentés.

A Tagliamento alsó és középső folyásánál harci érintkezésben állunk az ellenséggel. Azokat az olasz csapatokat, amelyek a folyótól keletre még tartani igyekeztek magukat, visszavetettük vagy felmorzsoltuk, mely alkalommal ismét 5000 fogoly jutott a szövetségesek kezére. A Fella-területen és a Tagliamento felső folyásának körzetében hadseregeink előnyomulása a tervezett módon folyik. Több ponton meg kellett törniünk az ellenség ellenállását.

A többi harctereken nincs lényeges esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, november 2. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadserege: A flandriai tüzéségi csata tegnap az Yser árterületén, különösen pedig Dixmuidennél heves volt. A Houthousterdő és a Lys között harci zónánk élénk ellenséges nyugtalanító tüz alatt állott. Az arcvonal több helyén meghiúsultak angol felderítő előretörések.

A német trónörökös hadserege: Az Oise-Aisne-csatorna mentén és a Chemin des Dames gerincén jelentősen növekedett a tüzéségi harci tevékenysége. — Több órás pergőtüz után Brayenál nagy francia erők támadást intéztek. A támadás vonalaink előtt véresen összeomlott.

KELETI HARCTÉR.

Nem volt fontosabb esemény.

Macedon arcvonal: Monastirtól északnyugatra ellenséges zászlóaljok előretörését nagy veszteségükkel visszavertük.

OLASZ HARCTÉR.

A középső és alsó Tagliamento mentén seregeink harci érintkezésben vannak az ellenséggel. Olasz dandárok, amelyek a folyó keleti partján még tartották magukat, támadással visszavonulásra kényszerítettünk vagy elfoglaltuk. A Tagliamento balpartja a Fella-völgytől az Adriai-tengerig tiszta az ellenségtől.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A vezérkar esti jelentése

Sajtószállás, november 2., este. — Az olaszok veresége egyre megsemmisítőbbé válik. Gemona bevételével, valamint a keleti parton levő Pinsano hídjó elcselével most már a Tagliamento egész keleti partja a szövetségesek kezében van. A keleti parton még ellenállást tanúsító olaszok súlyos vereséget szenvedtek. 50 tiszt, köztük egy dandárparancsnok, továbbá 3000 katona jutott fogságunkba. A Latisana területén álló egyes olasz zászlóaljakat legnagyobb részben felmorzsoltuk. A szép idő előmozdítja hadműveleteinket.

A német esti jelentés

Berlin, november 2. A Wolff-ügynökség jelenti november 2-án este:

Flandriában az Yser mellett élénk tüzési tevékenység. A múlt éjjel észrevétlenül és az ellenségtől nem zavarva tervszerűen elhelyeztük vonalunkat a Chemin des Dames hegyi frontjáról.

November 1-re virradólag repülőink sikeresen támadták meg Londont és az angol parti helységeket.

Keleten nem volt különös esemény.

Olaszországból eddig nincs jelentés.

Az olasz hadsereg menekülése

Zürich, november 2. A lombardiai és venetiai vonatokon rettenetes zavarok uralkod-

nak. A katonai és a menekülteket vivő vonatok egymást akadályozzák. A pályaudvarok tele vannak veszteglő vonatokkal. Az olaszok általában a legnagyobb gyorsasággal irtették ki a friauli síkság stratégiai pontjait.

Hol áll meg az olasz hadsereg?

Genf, november 2. A Le Journal szerint az ellenség száguldó iramban folytatja offenzíváját a Tagliamento alsó és középső folyásánál. Az olasz hadsereg zöme visszavonult a folyó nyugati partjára s ott ellenállásra szervezik. Lehetséges, hogy a hadvezetőség további állások feladását is célszerűnek fogja tartani. Ebben az esetben csak Livenza és Piave környékén várható nagyobb csata.

Genf, november 2. A Muvanella és a középső Tagliamento között a legközelebbi órákra várt további harci események kiménetese az olasz határról érkezett jelentések szerint döntő lesz Cadorna elhatározására. Az olasz haderőknek ágyukban szenvedett rendkívül érzékeny vesztesége komoly aggodalommal tölti el a katonai szakírókat.

Velence — nyílt város

Basel, november 2. A „Daily Mail”-nek jelenti Rómából: A veszélyeztetett zónába tartozó Velencét nyílt várossnak nyilvánították, hogy ezzel Velence megbecsülhetetlen műkincseit megóvják a károsodástól.

Cadorna följárlotta lemondását

Rotterdam, november 2. A londoni közszén híre terjedt, hogy Cadorna a királynak rendelkezésére bocsátotta állását. Beszéli, hogy Cadorna haditörvényszék elé áll, hogy igazolhassa magát. Cadorna nyilatkozott a sajtóban is. E nyilatkozatban azt mondta, hogy az ellenfél nagyszerűen leplezte terveit s az áttörés olyan helyen történt, ahol legkevésbé számítottak arra. Várja a segédseregek megérkezését, hogy ellentámadást indíthasson.

URANIA

Szombat Vasárnap
november 3., 4.

A vadróza

filmköltemény 3 részben,
egy hárs népdal/Helden-
röschén után rendezte
FRANZ HOPFER.

Főszereplők:
Lia Ley
Fritz Achtenberg
(eredeti zenekísérettel)

Hadikoszt

vígjáték, 3 felvonásban.
Előadások kezdete
6, 1/2 és 1/10 órákor.

APOLLO

Szombat Vasárnap
november 3., 4.

Detektív-képe

A kitagadott

egy rejtélyes történet.
Főszereplő:
Tom Sharpe—Alwin Neuss

és
a kisérő műsor.

Előadás kezdete
6, 1/2 és 1/10 órákor.

Krobatin hadserege is elérte a Tagliamento-t

Bécs, november 2. A *Journal* haditudósítója jelenti: *Krobatin hadserege is elérte a Tagliamento felső folyását*, ami, tekintettel az Alpesek meredek magasságára, óriási teljesítmény.

Várják az angol-francia segítséget

Lugano, november 2. *Orlando* olasz miniszterelnök táviratot intézett *Lloyd George*-hoz és *Painlevé*-hez, amelyben megígéri a legvégsőig való ellenállást és kijelenti, hogy várja az angol-francia segítséget.

Fél az olasz király

Lugano, november 2. *Viktor Emánuel* király a frontra akart utazni, de utközben megmásította szándékát és hazatért Rómába.

Zürich, november 2. Az olasz király már nem mer kikocsizni, mert legutóbbi útja alkalmával a nép fenyegető csöndben és hidegséggel fogadta. — Az olasz parlamentnek a Monte Citorio levő palotája méhkashoz hasonlít. A pártok egymást vádolják a történetekért.

A flandriai frontot nem gyöngítik

Rotterdam, november 2. A *Times* írja: Az Olaszország elleni offenzívának nem szabad, hogy Angliát és Franciaországot arra csábítsa, hogy a flandriai front fontosságát elcsúszta. Olaszország még rendelkezik annyi tartalékkal, hogy a központi hatalmakkal szembeállhasson.

Az angol sajtó vizsgálja az olaszokat

Hága, november 2. A *Morning Post* katonai munkatársa azzal a reménnyel vizsgálja az olaszokat, hogy a német és az osztrák-magyar seregek előnyomlása szükségképpen kimerülésre vezet, mert a hadtápszolgálat nem követheti ugyanabban a tempóban a seregeket. Ez a körülmény kellő időt ad az olaszoknak a reorganizációra és az új védelmi tervek kidolgozására. Ezek a tervek egyébként már az előkészítés stádiumában vannak. Mihelyt Cadorna seregei kimenekülnek a bekerítésből, amely északról és keletről fenyeget, a központi hatalmak be fogják látni, hogy a saiat mögöttes országokkal való fogatékos összeköttetések a hidak megsemmisítése folytán súlyos helyzetbe hozhatják őket.

A cikk továbbá azt mondja, hogy a központi hatalmak előretörése nemcsak Olaszország ellen irányul, hanem inkább a belga-francia front tehermentesítését célozza. Ezzel ellentétben áll valamennyi angol lapnak szeptember eleje óta megismételt közleménye, a mely szerint a központi hatalmak legközelebbi centrális előretörése Olaszország ellen fog irányulni. Enne következtében erősítették meg oly tetemesen az angol tüzérseget Olaszországban.

Ujabb hajóelsüllyesztések

Berlin, november 2. A Wolff-ügynökség jelenti:

A Biscayai-öbölben és az Északi-tengeren ismét elsüllyesztettek tengeralattjáróink két gőzöst, 9 vitorlást és két halászhajót.

Az utóbbi napok kedvezőtlen időjárása miatt a német tengerészet az Atlanti-óceánon és az Északi-tengeren elveszítette egyik legkiválóbb tengeralattjáró-parancsnokát, *Schneider* kapitányt, akinek parancsnoki tevékenysége rendkívül eredményes volt. Tengeralattjáró naszádjának utolsó útján egy hullám lesodorta a fődélzetről és a személyzet már csak a holttestét emelhette ki, amelyet azután

eltemetett a tengerben. A tengeralattjáró jó állapotban érkezett vissza. A Forni Bable angol sorhajón kívül, amelyet *Schneider* kapitány 1915. január 1-én süllyesztett el az angol csatornában, összesen 131.000 bruttótonna hajóteret semmisített meg ez a kiváló parancsnok.

Angol légi minisztérium

Rotterdam, november 2. A *Courant* jelenti: Legközelebb Angliában törvényjavaslatot terjesztenek be az alsóházban a légi part-minisztérium fölállításáról. A legelső rangot a minisztériumban *Smuth* tábornok kapja.

A választójog és a költségvetés

Melyiket kell előbb tárgyalni?

Budapest, november 2.

A kormányt támogató pártok intéző bizottságának ülésén *Andrássy Gyula* gróf bejelentette, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök előbb a költségvetést akarja letárgyalni és csak azután a választójogi törvényjavaslatot.

Károlyi Mihály gróf tiltakozott e terv ellen s kijelentette, hogy a kisebbségi pártok csak az esetben vállalták a kormány támogatását, ha a választójogi javaslatot mindenek előtt fogják tárgyalni. A költségvetés tárgyalása 40 napos ülésszakot is igénybe vehet s azonkívül az évek óta tárgyalást nem tartó delegációkat is összehívják december végére és ezeknek illései a rendesnél tovább fognak tartani. Így a választójog tárgyalása legjobb esetben tavasszal lesz lehetséges. Ebbe pedig sem ő, sem pedig pártja nem mehet bele.

Polónyi Géza és *Andrássy Gyula* gróf hasonló értelemben szólaltak föl.

Az intéző bizottság ilyen értelemben foglalt állást e kérdésben s a bizottság ez állásfoglalását *Andrássy Gyula* gróf közölte *Wekerle* Sándor miniszterelnökkel, aki ma Bécsbe utazott s így csak Bécsből való visszatérte után fog arra válaszolni.

Politikai körök szerint magatartásától függ a kormány további sorsa. Amennyiben nem a választójogi javaslatot tárgyalják először, a *Károlyi-párt* és a *néppárt* egyrésze kitép a kormányt támogató pártok közül, egyrészmind *Baththyány* Tivadár gróf népjóléti miniszter és *Beck* Lajos államtitkár, valamint a *Károlyi-párti* főispánok is lemondanak.

Wekerle a királynál

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután 2 órakor titkára, *Kazy* Károly báró kíséretében Bécsbe utazott. Holnap reggel a király tartozkodási helyére megy, hogy ő felségének jelentést tegyen a politikai helyzetéről.

A hetedik hadikölcsön

*

Dicsőséges királyunk vezetése alatt vitéz seregeink diadalt diadalra aratnak az olaszok fölött és ezek a fényes haditettek összeesnek a hetedik hadikölcsön kibocsátásának előkészületeivel.

A magyar nemzet a megpróbáltatás éveiben mindig jelét adta áldozatkészségének. A vér- és pénzáldozatot egyaránt könnyű szívvel hozta meg a magyar. Így volt ez a régi időkben is és így látjuk most is, a világháború éveiben. — Immár negyedik esztendeje állunk fegyverben. Derék szövetségeseinkkel együtt kitarunk, álljuk az ellenség legkeményebb támadásait. Összeesküdült ellenünk csaknem az egész világ, de ugylátszik, hogy nem a számbeli fölény irányítja a háború menetét, hanem az, hogy melyik oldalon van az igazság.

Mi létünkért küzdünk, semmi mást nem akarunk, csak élni becsületben, csak azt akarjuk, hogy ne akadályozzák természetes fejlődésünket. A tulajdonon azonban az angol kapzsiság, a haszonlesés és az irigység motívumai a hadviselésnek. Ehhez képest nem is féltünk lelkesedéssel, hanem anyagi eszközökkel, pénzzel akarnak minket legyűrni. — Arra már rég rájöhettek ellenségeink, hogy katonai erények dolgában nem vetekedhetünk velünk és ha esetleg akad köztük olyan is, aki ezt még nem tudta, az tanulhat az olasz haretéren most folyó offenzívánkból.

Ellenségeinknek tehát legfeljebb csak az a reménységük lehet, — az angol észjárás szerint — hogy az ő zsebükből marad az utolsó sterlinc, tehát ily módon ők lesznek a győzők. Ebből a hű ábrándjukból a hetedik magyar hadikölcsön fogja őket kijózanítani. Az eddigi hadikölcsönök eredményei is nagyon lesújtók voltak az ententera, a mely kénytelen most már belátni, hogy katonai erőnkön kívül pénzügyi erőnk is hatalmasok. Pedig valaha azt hitte az angol és a francia, hogy magyar tőke voltaképpen nincs is és itt mindent csak külföldi pénzzel csinálnak meg.

A hetedik hadikölcsön eredményének az eddigiekénél is fényesebbnek kell lennie, hogy az entente kiábrándulása teljes legyen.

Hertling gróf az új birodalmi kancellár

Czernin külügyminiszter Berlinbe megy

Berlin, november 2. A császár kancellárrá és porosz miniszterelnökké nevezte ki *Hertling* gróf bajor miniszterelnököt. Hosszu ideig tartott *Hertling* tegnapi kihallgatása Potsdamban, mert a császár minden egyes kérdést alaposan megvitatott vele. — Időközben *Vilmos* császár táviratilag fölkérte *Lajos* bajor királyt, hogy mentse föl a bajor állam szolgálat alól a miniszterelnököt, hogy így ki nevezhesse birodalmi kancellárrá és porosz miniszterelnökké.

Ez volt az utolsó, a formai akadály. — *Hertling* gróf még a bajor király válaszában megérkezése előtt visszatért Berlinbe. Azalatt megírt *Lajos* bajor király távirata, amelyben tudatta a császárral, hogy fölmentette állásától *Hertling* grófot.

München, november 2. A *Correspondenz München* jelenti: *Hertling* gróf és a bajor király táviratokat váltottak, amelyekben *Hertling* gróf bejelentette, hogy a birodalmi kancellári állásra való meghívást elfogadta, a bajor király pedig közölte, hogy *Hertling* nek a bajor miniszterelnökségről való lemondását elfogadta.

Új kancellárhelyettes

Berlin, november 2. A „Vorwärts“ az alábbi miniszteri listát közli:

Kancellár és miniszterelnök: *Hertling* gróf.

Helyettes kancellár: *Payer* (haladópartí).
Helyettes miniszterelnök: *Friedberg* (nemzeti liberális).

Porosz kereskedelmi miniszter: valószerűleg *Pave*, vagy egy másik haladópartí.

A kormánynak nem lesz szociáldemokrata tagja.

Czernin gróf berlini útja

Bécsből táviratozzák: *Kühlmann* államtitkárral, ennek legutóbbi bécsi időzése alkal-

ARANYAT tört állapotban is, a legmagasabb árban készpénzért átveszi
Halász ékszerész, Debreczen.

mával történt megállapodás értelmében, Czernin gróf külügyminiszter e hó 4-én, vasárnap *Berlinbe utazik*. Itt alkalma lesz Hertling gróf birodalmi kancellárral érintkezni, aki ez év április havában, mint bajor miniszterelnök, látogatást tett a bécsi udvarnál és meglátogatta Czernin gróf külügyminisztert is.

A király Debrecenbe jön

Több fontos városi ügy elintézése érdekében tudvalevően küldöttség járt fönn Budapesten, ahol ez alkalommal az egyetem ügyében is eljárak a kultuszminisztériumban. A küldöttség, amelyet *Márk* Endre udvari tanácsos polgármester és *Baltazár* Dezső dr. püspök vezetett, tisztelgett *Apponyi* Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternél és kérte támogatását és intézkedését az egyetem továbbfejlesztéséhez és továbbépítéséhez. A küldöttségben résztvetek az éppen illesző zsinat nagyevüi tagjai és *Csűrös* Ferenc dr. kulturtanácsnok is.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter rendkívül szívesen fogadta a küldöttséget és az egyetem továbbépítésére és fejlesztésére vonatkozóan megnyugtató kijelentéseket tett. Kijelentette többek között, hogy a *debreceni egyetemről ő felségének is jelentést tett már s ez alkalommal ő felsége kijelentette*, — a nélkül, hogy erre vonatkozóan valami előterjesztés vagy célzás történt volna — *hogy a debreceni egyetemen legközelebb sub auspiciis regis történő doktorrá avatás ünnepélyére nem küld képviselőt, hanem maga fog lejönni Debrecenbe és személyesen vesz részt a doktorrá avatáson*. Elmondta még a küldöttségnek a kultuszminiszter, hogy a király semmiféle költséges fogadtatást nem kíván sem a várostól, sem az egyházkerülettől, sem az egyháztól. Az a kívánsága, hogy minden kiadás helyett az *ünnepélyes külsőségekre fordítandó kiadások összegeit adják a Hadigondozónak és létesítsenek alapítványokat*.

A király látogatása előtt, amely december hó folyamán lesz, *Apponyi* Albert gróf kultuszminiszter Debrecenbe jön, hogy előkészítse a látogatást és a szükséges intézkedéseket megtegye.

Ez örvendetes kijelentések után *Baltazár* Dezső dr. püspök még előterjesztette azt a kérést, hogy az *orvosi fakultáson*, mint ápolónők, *diakonisszák* alkalmaztassanak. A kultuszminiszter erre a kérésre is megnyugtató választ adott, mire a küldöttség az örvendetes hírek tudomásulvétele után távozott a kihallgatásról.

A városi tanács, amelynek *Csűrös* Ferenc dr. kulturtanácsnok ma referált ez eseményekről, szintén örömmel vette a bejelentéseket tudomásul s a fogadtatásra vonatkozó intézkedéseit *Márk* Endre polgármester hazaérkezése után azonnal megteszi.

Színház és művészet

MŰSOR:

SZOMBAT: Lavotta szerelme.

C) bérlet.

VASÁRNAP: Délután: A világjáró, operett. Bérletszünet. — Este: Lavotta szerelme. Bérletszünet.

Lavotta szerelme. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton C) bérletben, vasárnap este bérletszünetben, hétfőn este A) bérlet-

ben van műsoron a nagyszerű Lavotta szerelme című 3 felvonásos énekes játék, melynek minden előadása iránt igen nagy érdeklődést tanúsít a közönség. Horváth Kálmának, Káldor Dezsőnek, Babits Vilmának, Görög Olgának van nagy sikere a főszerepekben. Várnai László Gerspach szerepében tartja zajos derűltégekben a közönséget, Fegyed Lenkével van egy sváb duettje, amely megkacagtat mindenkit. Somogyi Kálmán a kis tiszteletes komikus figurájában mulattat.

Aladin csodalámpája. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután 3 órakor Aladin csodalámpáját, Renard mesejátékát adja elő a színház a gyermekek számára.

A világjáró. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután 3 órakor félhelyárakkal újítja fel a színtársulat a világjáró című operettet.

Seregh Marcsa és Várnay pompás táncjelenetét a Stambul rózsájából és Szánthó Gáspárt, a kitűnő opera-énekest gyönyörű képekben mutatja be a Színházi Figaro szenzációs új száma.

„A vadrózsa” az Urániában. Ezt a bájos filmkölteményt nagy tetszéssel fogadta a közönség. A szebbnél szebb jelenetek és a kedves Lia Ley játéka valósággal elbűvölő. — Külön kell megemlékeznünk a darab zenekíséretéről: a legszebb Schubert-, Schumann- és Chopin-dalokat halljuk gordonkán.

A kitagadott. (Detektív-történet az Apollóban.) Alwin Neuss a híres Thom Shark detektív szerepében mesteri alakítást nyújt, meglepő leleményességgel leplezi le a gonosztevőt ebben az izgalmas témájú bűnügyben.

Az Uranus mai műsorán az „Aljas bosszu” című háromfelvonásos bűnügyi dráma kerül bemutatásra. Ez a film a detektívdrámák izgalmas fajtájából való, erős hatásokra törekszik s meséjével és gyorsan változó helyzeteivel ugyancsak eléri ezt.

HÍREK

***

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban e hó 4-én, vasárnap, az istentiszteleteket végzik: a Nagytemplomban délelőtt dr. Veress István tanítóképző intézeti igazgató, délután Nagy Gusztáv hittanhallgató; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szele György lelkész, 11 órakor Molnár Ferenc segédlelkész, délután 2 órakor Orosz Lajos hittanhallgató; a Kossuth-utcai templomban délelőtt Konrád Zoltán segédlelkész, délután Molnár Ferenc segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt Nemes István segédlelkész, délután Nemes István segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt Erdélyi Sándor segédlelkész, délután Bartha Béla hittanhallgató; a homokkerti inaházban délelőtt Kovács János vallásoktató lelkész.

Az ágost. hitv. ev. egyház a reformáció négy százados évfordulója alkalmából vasárnap délelőtt 10 órakor záróistentiszteletet tart. Az ünnepi szentbeszédet Materny Lajos főesperes tartja, liturgiával. Spangl Margit istentisztelet közben szólót énekel.

Istentisztelet végeztével ünnepélyes egyházi közgyűlés lesz, melyre úgy a férfiak, mint a női egyháztagok tisztelettel meghívottnak.

Délután 5 órakor a Debreceni Evang. Konfirmált Leányok Egyesülete a reformáció 400 éves évfordulója alkalmából az ev. templomban emlékünnepélyt tart a következő műsorral: 1. Közének. Énekeskönyv. 212. sz. ének 1. verse. 2. Ima. 3. Megnyitó. Tartja Fábry Irma urhölgy. 4. a) Goldmark: Ária. b) Haendel: Largo. Hegedűn játsza orgonakísérettel Füredi Sándor ur. 5. A protestantizmus nevelő ereje. Felolvasás. Tartja Labossa Lajos ur. 6. A lelkiismeret. Irta: Kemény Lajos. Szavaltja Hadházi László ur. 7. Beethoven: Vezeklés. Orgonakísérettel énekl: Tóth Rózsika urleány. 8. Záróbeszéd. Tartja Szuchowszky Gyula ur. 9. Ima. 10. Közének. Énekeskönyv 170. sz. ének 1. vers. Beléptidij 1 korona.

— A király nevenapja. E hó 4-én, hétfőn, a király névenapja alkalmából az egész országban megtartandó csöndes ünnepségek sorában Debrecenben is hálaadó istentiszteletek lesznek az egyházak templomaiban, ahol a tanács tagjai is megjelennek.

— Conrad báró tábornagy a Mária Teréza-rend kancellárja. Bécsből táviratozzák: Hötzendorfi Conrad Ferenc bárót a király a katonai Mária Terézia-rend kancellárjává nevezte ki.

— Az egyetemi Ferenc József-alapítvány ösztöndíjai. A városi tanács az általa tett egyetemi Ferenc József-alapítvány 500 koronás ösztöndíját Török Ilona II. éves bölcsészettanhallgatónak ígérte oda.

— Gyászünnep az állami reáliskolában. Halottaknapján az állami reáliskolában, mint az ország minden állami középiskolájában, gyászünnep volt a háboru hősi halottjainak emlékeztetére. Az emlékbeszédet Pröhle Vilmos dr. tanár tartotta erős hazafias szelvényben és szónoki lendülettel. Barta Pál és Körösi József VII. o. tanulók hatásos háborus költeményeket szavaltak. A gyászünnep a Szózat-tal kezdődött és a Himnusz-szal végződött. Az ünnep végeztével az igazgató gyűjtést rendezett a hadi sírok gondozására, aminek 41.67 korona lett az eredménye.

— Megostromolt árusító bódé. Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma este 6 órakor a Rákóczy-téren a déli 1 órától várakozó asszony, amikor meghallotta, hogy csak 240 kiló zsir kerül szétosztásra, megostromolta a községi bódét, betörte az ablakokat. A lázongó asszonyoktól lovasrendőrség és katonaság tisztította meg a teret.

— Istentisztelet az elesett hősökért. — Holnap, vasárnap délelőtt az elesett hősökért a róm. kat. templomban gyásztistentisztelet lesz, amelyen a tanács testületileg vesz részt.

— Sertéshus kimérése. A köz-ellátási hivatal tudatja a közönséggel, hogy a rekvirált sertésekből 24 darabnak a lusa átengedett a köz-ellátási hivatal részére, amelyet Medgyaszai Sándornál és az egyik Degenfeld-téri sátorban hoznak forgalomba maximális áron.

— Megkerült a kolozsvári szeszcsalás pénze. Budapesti tudósítónk táviratozza: A nyugati pályaudvaron ma megjelent egy Porges nevű ember, aki elmondta, hogy a pogyások közt van egy augusztus hó 7-én Kolozsvárott föladott podgyász, amelynek vevényét elvesztette. A hozzá intézett kérdésekre elmondta, hogy fehérművi van a podgyászbán. Amikor ezt felnyitották, bent találtak a kolozsvári szeszcsalás 348,000 koronáját és a szeszcsalásra vonatkozó iratokat. Porges elmondta, hogy ő egy kolozsvári ember utasítására hozta el magával a podgyászt. Ez az ember Kohn Lajos leendő sógora, akinek nevét a rendőrség nem közölte.

— Koszorúmegváltás. Hadházy Kálmán nagyszalontai ügyvéd, sógora: Oláh Gyula debreceni városi tisztviselő elhunytá alkalmából koszorúmegváltás címén a Katona-Otthon javára 30 koronát adományozott.

— Szörmeáru különlegességek, saját készítményekben, egyedüli nagy raktár Szent Anna-u. 3. Végh Gyula szücsmesternél.

URANUS

Szombat, vasárnap, november 3., 4.
Detektív-történet

Aljas bosszu

izgalmas bűnügyi történet 3 felv. ban.

A tékozló fiu, amerikai életkép.
Gyermekkosynok, vigjáték.
Francia mezőgazdaság.

Előadások: 6, 8 és 10 órakor.

— A debreceni kereskedelmi- és iparkamara a teljes vasárnapi munkaszünet mellett. A Debreceni Kereskedő Ifjak Társulata mozgalmat indított a teljes vasár- és ünnepi munkaszünet érdekében. A debreceni kereskedelmi és ipari cégek többsége el is fogadta a kereskedő ifjak kérését, megértve a kor intő szavát. Mindössze 8 cég akadt, melyek nem írták alá a munkaszünetet ígérő irást. E 8 céghez a debreceni kereskedelmi és iparkamara a következő levelet intézte:

„A debreceni kereskedő ifjak társulata azzal a kérelemmel fordult a debreceni piac igen tisztelt kereskedelmi és ipari cégeihez, hogy a teljes vasárnapi és ünnepi szünetet — addig is, míg az törvényesen rendezve lesz — léptessék életbe. Nevezett társulat a kamaránál bemutatta az összes számottevő kereskedelmi és ipari cégek nyilatkozatát, amelyek e munkaszünetre vonatkozó kérésüket teljesítették. A bemutatott akták szerint t. cég és még 7 más cég az, amely a kérelem teljesítése elől elzárkózott. A kereskedő ifjak társulata t. Cimmél emnéfogva a kamarát kérte fel közbenjáró szerepre. A kamara a kérelemnek készséggel tesz eleget s utal a korral egyre tért nyerdő szociális felfogásra. A kérelem emberbaráti és munkaerőt megbeesülő jogosultságára és utalván végül arra, hogy a többség már e tekintetben kedvező álláspontra helyezkedett. Hiszi és reméli a kamara, hogy a m. t. Cég is átérzi a kérelem jogosultságát s megértve a kor szociális törekvését, enged a kamara e felkérésének s nem fog kivételt képezni a kereskedő ifjak indokolt kérelmével szemben. Megkeresi a kamara emnéfogva t. Céget, szíveskedjék a kereskedő ifjak társulatának kérését újból megfontolni s a kamara fenti felhívásának engedve, a teljes vasárnapi munkaszünetet a maga részéről is elfogadni. A kor intését, a kor fejlődését senki sem hagyhatja figyelmen kívül s az ember, az egyén méltóságának az felel meg legjobban, ha saját iniciatívájából a gyöngébbnek, a tőkén kívül álló munkát vállalók valóban szerény óhajának siet eleget tenni. — Főképen és különösen akkor, ha mint a jelen esetben, az összesség egyértelmű felfogásáról, állásfoglalásáról van szó, amikor tehát a verseny-érdekek sérelmét nem szenvedhetnek. Szíves csatlakozó közlése elé a kamara várakozással tekint.”

A debreceni kamara a szociális törekvések iránt mindig megértő magatartást tanúsított s ez átiratával is a munkát vállalók rokonszenvére tarthat számot. A fenti közleményhez a debreceni kereskedő ifjak társulatának elnöksége a következő kérelmet intézi a t. cégfőnökökhöz:

Elnökségünk az utóbbi időben sajnos tapasztalta, hogy utjabban azok a t. cégek közül is, akik a vasárnapi munkaszünet tárgyában kibocsátott íveiket, amelyben annak betartására magukat aláírásukkal kötelezték, megszegik. Isbételen felkérjük a m. t. cégfőnököket a megállapodás betartására, mert az ifjuságnak a kor szellemével haladó szociális törekvése minden tekintetben jogosult lévén, annak eléréséért továbbra is kitarással fog küzdeni. A teljes vasárnapi munkaszünet és a záróra szabályozásának törvénybeiktatása ügyében országosan indított mozgalmunkhoz a vidék nagyobb városai már csaknem kivétel nélkül csatlakoztak, úgy, hogy a kereskedelmi miniszterhez küldendő küldöttség is rövid időn belül összeállítható lesz. Az elnökség.

— A Dalegylet színházi estélye. A debreceni Dalegylet részére a városi tanács február egyik estéjére átengedte a színházat, hogy ott hangversenyt tartson, amelynek jövedelme felelő részben a Vörös Kereszté, felelő részben a hadiárvak alapjáé lesz.

— Adókövetés. A városi adóhivatal a következő hirdetményt adta ki: A jövedelem, vagyon- és hadinyereségadó eddigi tárgyalása során tapasztaltatott, hogy az adóköteles felek az általuk bevallott töketartozások fennállását igazoló iratokat (okmányokat) nem minden egyes esetben viszik el magukkal a tárgyalásra, aminek természetes következménye, hogy a terhek ilyformán figyelembe nem vétetnek. Felhivatnak emnéfogva mindazok, akik jövedelem-, vagyon- és hadinyereségadó felszólamlási tárgyalásra értesítést kaptak vagy még kapni fognak, hogy az ezen tárgyalásra saját érdekeikben az összes terheket igazoló iratokat okvetlen vigyék magukkal, mert ellenesetben az igényelt töketartozások és egyéb terhek, igazolás hiányában, levonásba nem fognak hozatni.

— Halmágyi divatházában leányka ruhák minden kivételben és nagyságban, nagy választékban.

CSAK RÁDIUM SÓBORSZESZT használjunk test- és egészség-ápolásra.

Nagy üveg ára	K . . . . .
Közép üveg ára	K . . . . .
Kis üveg ára	K . . . . .

Gyártja: **A Dunántúli Gazdasági Szeszgyárok Szeszfinomító Részvénytársasága**
:: Nagykanizsán. ::

Tisztelettel értesítem ügyfeleimet, ösmerőseimet és barátaimat, hogy lakásomat és irodámat Ferenc József ut 10 szám alól **Ferenc József-ut 71. szám alá helyeztem át.**

SINGER LAJOS.

MEGHÍVÁS.

AZ ARANY BIRKA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1916. évi V. rendes közgyűlése

1917. évi november hó 11. napján délelőtt 10 órakor lesz az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság tanácsstermében (Ferenc József-ut 32. sz.) megtartva, melyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság 1916. évi jelentése és ezzel kapcsolatban a társaság 1916. évi zárszámadásának és mérlegének megállapítása.
2. Az igazgatóság javaslata a társaság jelenlegi 1.000.000 korona alaptőkéjének leszállítása iránt a részvények 50%-ra való lebelvegzése mellett.
3. Az igazgatóság javaslata a társaság alaptőkéjének 1.100.000 koronára való felemelése iránt K 600.000.— névértékű új részvények kibocsátása után.
4. A társasági alapszabályok módosítása.
5. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére az 1916. évi számadásokra vonatkozóan a felmentvény megadása iránti határozat.
6. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság tagjai lemondásának bejelentése.
7. Igazgatósági tagok választása.
8. Felügyelő-bizottsági tagok választása.

Figyelmeztetés: A közgyűlésen szavazati jogot csak oly részvényes gyakorolhat, aki részvényeit azok le nem járt szelvénycivel együtt Debrecenben az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaságnál, vagy a Debreceni Első Takarékpénztárnál, vagy a Debreceni Ipar és Kereskedelmi Banknál, vagy a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál, vagy pedig Budapesten a „Mercur” Váltóüzleti Részvénytársaságnál legkésőbb 1917. évi november hó 8. napjáig a közgyűlés tartamára letétbe helyezi.

A mérleg és arra vonatkozó leltárak és számadások a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a társaság helyiségében megtekinthetők.

Mérlegszámla: 1916. december hó 31-én. Vagyon: Részvényesek hátralékai K 15.000.—, Berendezés K 214.072.90, Építkezés K 3.825.069.37, Veszteség K 498.626.69. Összesen K 4.552.768.96. Teher: Részvénytőke K 1.000.000.—, Elfogadványok K 2.366.724.17, Hitelezők K 636.044.79, Átmeneti tételek K 550.000.—, Összesen K 4.552.768.96.

Erdmény számla: 1916. december hó 31-én. Veszteség: Mult évi veszteség áthozat K 199.180.71, Váltókamat K 157.028.84, Adó és illeték K 6.459.52, Haszonbér K 40.000.—, Fizetések és üzleti költségek K 96.720.26, Leírások K 198.579.71, Összesen K 697.969.04. Nyereség: Kamat jövedelmek K 21.625.95, Házbérek K 177.706.40, Veszteség K 498.626.69. Összesen K 697.969.04.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szőig 1 korona 20 fillér. Minden további szó 12 fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szőig 1 korona 50 fillér. Minden további szó 15 fillér.

Singer varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerész, Széchenyi-utca 1.

Csúz, kőszvény

és mindenféle fájdalemak ellen biztos hatásu szer a híres **Étralybalzsam**, 1 üveg 5 kor. Kapható: **GRÓSZ NAGY FERENCZ**, Arany egyszarvu gyógyszerész, Színház mellett. Ugyanott legjobb plüsz szappanok napi áron kaphatók.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szőlő zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhoz is emegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Kifutó fiu

— 14 éven felüli — havifizetéssel felvétetik Ferenc József-ut 49., 1. em.

Nyomdásztanoncok felvételnek

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debrecen, Piac-utca 49.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámert, Arany Bika-bérház 3.

Lapkihordó asszony

jó fizetés mellett felvétetik a kiadó-hivatalban.

Eladó. Mészhomokfélagyár a debreceni vágóhid mellett, gőzgéppel, 3 szárítókazánal, teljesen felszerelve, 24 kat. hold földön fekszik, vasuti vágányok bevezelve. Az egész gyár, de esetleg külön az összes gépek és gyári berendezések is eladók. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja rt. Debrecen, Kossuth-u. 17.

Háztu/ajdonosok szíves figyelmébe ajánlom, hogy cserép és palatetők javítását, valamint évi jákvarban tartását a legjutányosabb árban vállalom. **FÓTH IMRE** cserép és palatetómester Peterfia-utca 18.

Téli alma

eltenni való, nemes fajta, közel szedett, válogatott, főregmentes eladó **Honvéd-utca 16.**

Jól bevezetett **KÉPVISELŐT** keres **Kassa** részére egy elsőrendű budapesti **szalámigyár.** Irásbeli ajánlatok az eddigi működés megjelölésével kétfősborítékban „Képviselő 1998.” jellegre **Haasonstein és Voglerhez Budapest, Dorottya-utca 11.**

Eladó üzlet.

Budapesten, köruton lévő jó hasznalhajtó üzlet, árubiztosítással 2000 koronáért bevonulás miatt eladó. Nőnek igen alkalmas! Cim a kiadóban.

Nyomdai leányok felvétetnek a kiadóhivatalban.